Limhamn från förr

Urval av bilder från samlingar från Malmö Museer, några olika Fotografer, namngivna i bilderna

Limhamn cirka 1930. Frisör Sture Staffansson klipper Margaretha Brahge,

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamns Motorsällskaps bilar uppställda på Limhamns torg för utfärd 1939. På torget bl.a M70 och M3391

Parkerade personbilar, på Limhamns torg folksamling, plats Torgets norra sida med bl a Anna Valfrids hus Tegnergatan 44

Limhamn nämns första gången 1522 (som Limnøhaffuen) och omnämns under 1500-talet i flera danska skrifter. Från 1622 finns ett dokument som visar att tre holländare erhöll privilegium av Kristian IV att anlägga ett kalkbruk på platsen.

Bruket kom att drabbas hårt av konflikterna mellan Sverige och Danmark. Genom beslut i kammarkollegium 1785 kom familjen Suell att få äganderätt till kalkbruket. Nuvarande Limhamn bebyggdes vid 1800-talets början. Först 1825 började man fiska

1850 byggdes en skola. Fiskeläget Limhamn förvandlades under 1800-talets slut till ett betydande industri- och gruvsamhälle. 27 augusti 1886 inrättades Limhamns municipalsamhälle inom Hyllie kommun. År 1889 tillkom Malmö-Limhamns järnväg (MLJ, i folkmun kallad "Sillabanan"), och samma år startade Skånska Cement AB en fabrik i Limhamn

Samma år startade Skånska Cement AB en fabrik i Limhamn, vilken kom att utvecklas mycket snabbt under ledning av R.F. Berg, även kallad "Limhamnskungen". En stadsplan som lades ut för Limhamn 1888 stadgade att kvarteren skulle byggas efter ett rutnätsmönster enligt samtida stadsplaneringsmodell, men att större delen av husen skulle vara gathus istället för hyreskaserner. R.F. Berg var under denna tid mycket drivande personlighet inom egnahemsrörelsen som började växa fram vid denna tid, och syftet var att varje fiskare eller arbetare skulle kunna äga sin egen bostad.

Längs med kusten vid Ribersborgsstranden uppstod kvarter av patriciervillor som beboddes av Malmös förmögna borgare. Uppkomsten av spårvägslinje in mot staden Malmö gagnade även villabebyggelse längs med Erikslustvägen och Linnégatan och gjorde att Limhamn och Malmö till sist hade vuxit samman helt i mitten av 1900-talet

Kalkbrottet utvidgades successivt liksom cementtillverkningen och ett industriområde som etablerades på utfyllnadsmark mot havet. Under världskrigen pågick omfattande militärproduktion på Ön och på fastlandet. Bland annat tillverkade AB Flygindustri en tid militärflygplan på Ön.

År 1973 upphörde spårvägstrafiken och ersattes med bussar. Mellan kalkbrottet och cementfabriken fanns en järnväg som delade av samhället i två delar. Då den enbart användes av Kalkbrottet / Cementfabriken fick den snabbt smeknamnen "Brottets bana".

Kalkbrottet stängdes för gott 1994 men den stora produktionen upphörde redan i slutet av 1980-talet. Under 2011 har rälsen tagits bort och den gamla järnvägssträckningen har nu blivit en lummig vandringsled / stig. En färjelinje till Dragör fanns mellan 1960-1999 och var en av de mest trafikerade färjelinjerna mellan Sverige och utlandet.

Hästspårväg

Mellan 1 juli 1900 och september 1914 drev AB Stranden en hästspårväg mellan Limhamns station och kallbadhuset vid Sibbarp. Trafiken gick endast sommartid.

Limhamns hamnområde

Fram till 1999 fanns en omfattande färjeverksamhet i hamnen på Dragörkajen. Där gick det bilfärjor till Dragör i Danmark med avgångar varje timme under högtrafik. Färjelinjen lades ned hösten innan Öresundsförbindelsen öppnade. De gamla färjeterminalerna revs 2013 och på Dragörkajen uppförs (fram till 2016) tre flerbostadshus (varav ett höghus), några parhus samt en kontorsfastighet

Limhamn - Ön

Idag finns inte en bro utan en kort vägbank mellan Ön och Limhamn, så rent tekniskt är Ön en halvö.

Under tiden som kalk bröts för cementproduktion i Limhamns kalkbrott användes området för dumpning av slaggprodukter, och lade därmed grunden för en ny konstgjord ö.

Under första hälften av 1900-talet har olika industriella verksamheter bedrivits här: skeppsvarv (1916–1921) och flygplansproduktion (1925–1935). Två av kontorsbyggnaderna och en fabriksbyggnad står kvar idag och hyser Skolan på Ön, en närlivsbutik samt ett Friskis & Svettis.

AB Flygindustri (Limhamn)

AB Flygindustri startades 15 januari 1925 för att tillverka Junkers flygplan på licens. Företaget upphörde 15 juni 1935.

Den tyska flygindustrin var hårt kringskuren efter första världskriget. Tyska flygbolag fick inte operera med flermotoriga flygplan, och under en period var det totalförbud att tillverka flygplan.

Malmö–Limhamns Järnväg

Banan invigdes år 1889 med Skånska Cement AB under ledning av R.F. Berg som initiativtagare. Järnvägen tillkom så att en cementfabrik kunde anläggas i Limhamn, men den kom även att få en omfattande persontrafik och anses under en period ha varit Sveriges mest lönsamma järnväg. Järnvägen brukade i folkmun kallas "Sillabanan" på grund av att fiskargummor från Limhamn använde järnvägen för att transportera sill och annan fisk till Malmö för försäljning på Fisktorget där. Persontrafiken hade för övrigt som enda svensk järnväg fjärde klass, vilket innebar vagnar med träinredning utan sittplatser (däremot saknades första och andra klass). Berg hade inspirerats till detta av Berlins förortsbanor, där fjärde klass fanns för att erbjuda arbetare resor till lägre taxa. De allra flesta resorna på MLJ kom också att ske i fjärde klass.

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död 8 december 1907 i Stockholm, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalpolitiker, frikyrko- och nykterhetsman. Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe.

Berg hade ett starkt socialt engagemang och åtnjöt en avsevärd popularitet bland arbetar- och fiskarbefolkningen i Limhamn. Han hade mycket stor betydelse för tillkomsten av Limhamns municipalsamhälle och senare köping och brukade av denna anledning kallas ”Limhamnskungen”. Han visade också stort intresse för egnahemsfrågan och utvecklade i Limhamn och Lomma modeller för att stödja arbetarnas egnahemsbyggande, där han ofta själv gick i borgen för deras lån.

Rudolf Fredrik Berg kämpade med sjukdomen diabetes. Av en slump var han på resa och i **Stockholm den 8 januari**, där dog han samma dag som **Kung Oscar II**. Berg begravdes i Limhamn. I begravningsprocessionen i Limhamn deltog bortåt 700 personer, även många arbetare och fiskare. Han står sedan 1940 staty i Limhamn och hans namn går igen på flera platser där, till exempel R.F. Bergsgatan, Bergaskolan och R.F. Bergs förskola.

Limhamn. Södra Fiskehamnen och Cementfabriken.

Foto: Gunnar Lundh / Malmö Museer

Limhamns kalkbrott

Limhamn från förr

Urval av bilder från samlingar från Malmö Museer, några olika Fotografer, namngivna i bilderna

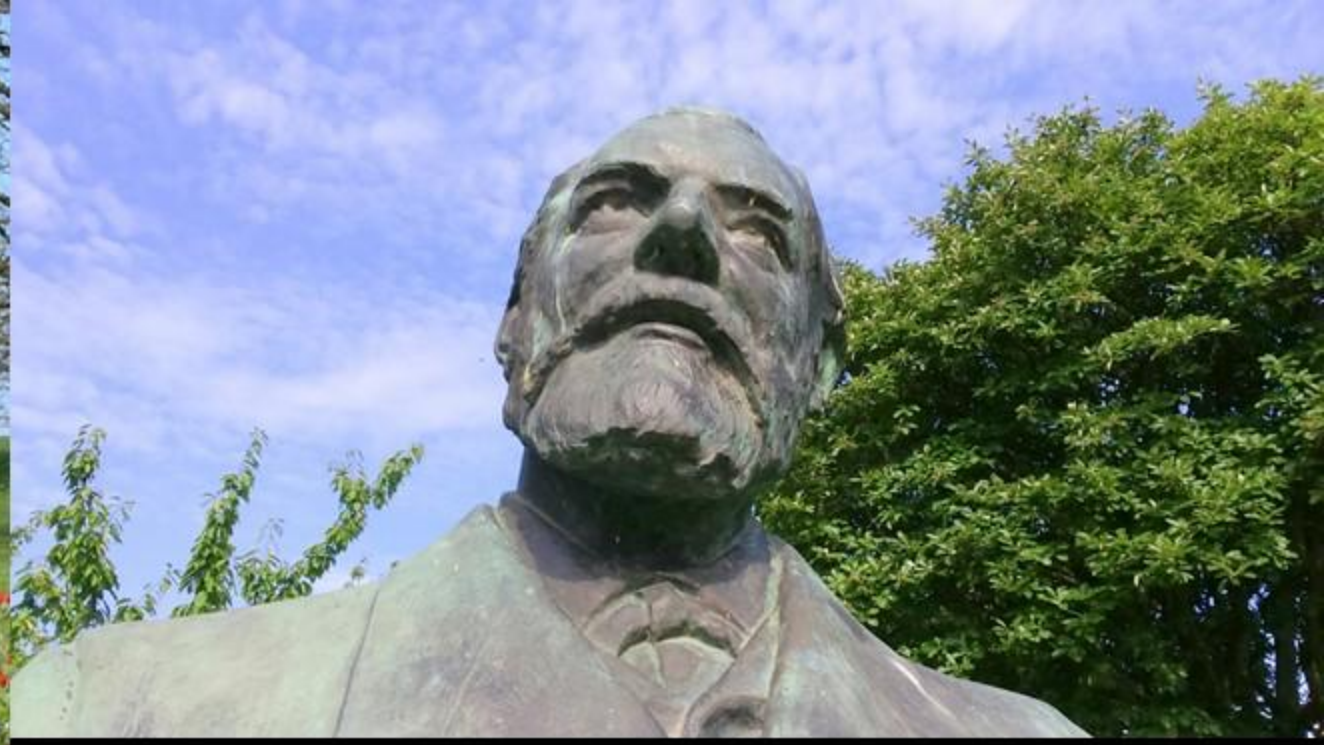

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död 8 december 1907 i Stockholm

Limhamns kanske mest betydelsefulla person när det gäller Utvecklingen från obetydligt fiskeläge till även en Industristad i staden (Limhamn gick upp i Malmö är 1915) Hade han kunnat se är detta utsikten tidigt 1900 tal upp längs med Linnégatan med havet om ryggen och längs med Strandgatan. Villan med torn kom från Baltiska utställ-ningen (1914)

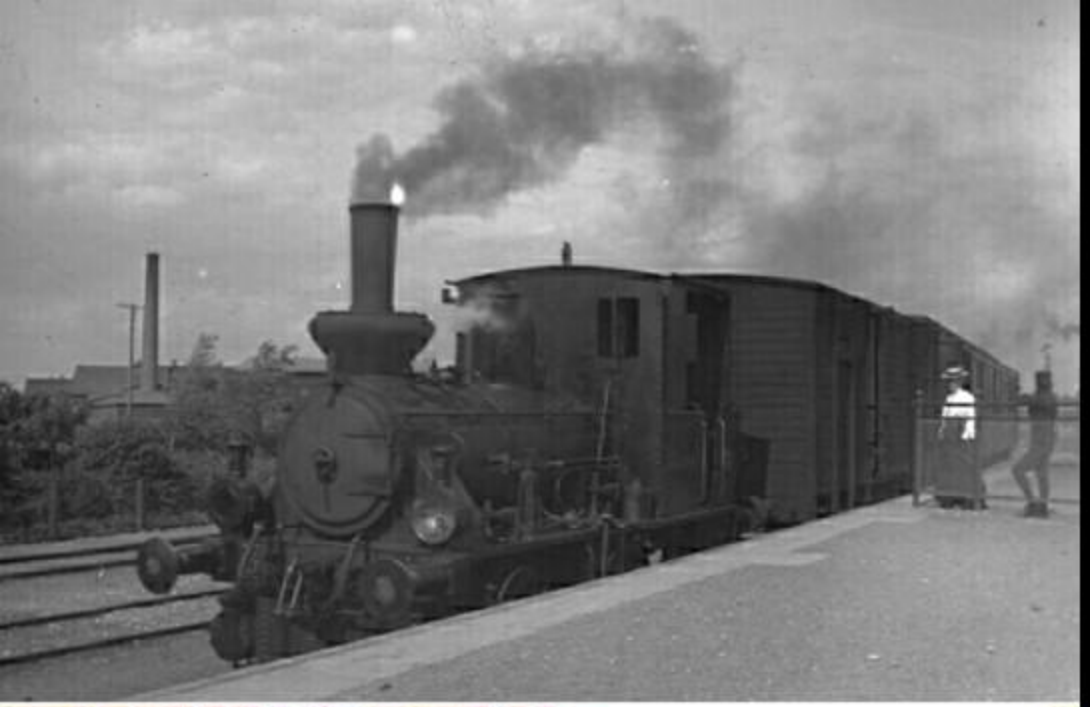

M525

Limhamn cirka 1930. Frisör Sture Staffansson klipper Margaretha Brahge,

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Linnégatan, spårvagn nr 4 och Kommunalhuset

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamns torg sett från Linnégatan den 4 januari 1924.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamn. Linnégatan vid Västanväg. Stenläggningsarbete. Till vänster gatufogde Olle Jönsson.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamns Hamn. Tre fiskare i fiskehamnen. I mitten Pär Mattsson. Till vänster Karl Johansson (?) Till höger Billgren eller Per Trulsson (?).

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamn. Eric Jeppssons fotoaffär på Sveagatan 47.Från vänster Osberg, dennes fru, Iris Jeppsson, Eric Jeppsson och Folke Osberg.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamns Motorsällskaps bilar uppställda på Limhamns torg för utfärd 1939. På torget bl.a M70 och M3391

Begravningståg.
Vagnen med kistan drages av två hästar med svarta sorgtäcken.
Limhamn

Limhamns kyrka. Begravningsbil i förgrunden. November 1933.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

FJ 146

Limhamn. Hörnet Gamla gatan/Öresundsgatan. Matilda Mårtenssons hembageri med mera. Två kvinnor med vita förkläden och en flicka står utanför hembageriet på Öresundsgatan d. v. s. nuvarande Limhamnsvägen. Ännu en kvinna med vitt förkläde med på bilden.

Sveagatan 47, Eric Jeppsson med en kvast två pojkar

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Båtar i fiskehamnen, sällskap på utflykt. N. G. Palms kol i bakgrunden.

Limhamns Hamn.
Norra fiskehamnen.
Fiskare Jöns Persson
"kloar" näringar.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Poliser på trappan till Limhamns församlings pastorsexpedition, sept. 1944

Limhamn. Sveagatan får asfaltbeläggning.

Foto: [illegible] Jeppsson / Malmö Museer

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Tågolycka i Kalkbrottet Limhamn

Järnvägsgatan,
Sveagatan, öppen bil

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Sällskap i fiskebåten
Mö 432
Limhamn

Folksamling på Limhamns torg

Foto: Eric Jeppsson / Limhamns museum / Malmö Museer

Eric Jeppsson med fru,
År 1945

Foto: Eric Jeppsson /
Limhamns museum /
Malmö Museer

LIMHAMNS SPECERIAFFÄR
H. BRAHGE
MEJERISMÖR
Specerier
Kaffe
Thé
Kakao
10
RABATT
KAFFE
CHROMOL
SÅPAN
TVÄTT

H.BRAHGE

Gruppbild vid en bil, ett barn på biltaket Erik Jeppsson med fru, skogsbrynet

Foto: Eric Jeppsson / Limhamns museum / Malmö Museer

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Fisknämndens fördelning av sillen i Limhamns hamn. År 1917-18

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Limhamn. Helge Brahges speceriaffär på Järnvägsgatan 20 år 1920. Interiör.

Malmö Museer

Limhamn. Gruppbild framför en villa, Helge Brahge vid cykeln.

Malmö Museer

Limhamn. Gruppbild i trädgården, längst bak Helge Brahge.

Malmö Museer

Valby gränd. Familjerna Borg och Larsson och Teodor Hansson. Gruppbild 12 personer på en gård.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Kalkbrottståget passerar gamla Limhamn.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Limhamn
Linnégatan
Linnéskolan
Odlingslotter
Där Folkets
Hus är idag
Inget
Malmborgs

Malmö Museer

R. F. Bergs staty. Avtäckningshögtidligheten den 5 december 1940 vid stranden i Limhamn. Stadsfullmäktiges ordförande direktör Emil Olsson tackar statykommitterade och konstnären Edvard Trulsson samt alla, som bidragit till tillkomsten av minnesmärket över R. F. Berg.

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Blomster och ballongprydd bil vid biografen "Centrum" Järnvägsg. 28 Limhamn

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Gatubild Eric Jeppssons fotoaffär, Sveagatan

Korsningen Järnvägsgatan och Sveagatan

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

6.3 1924,
Spårvagn på
Linnégatan

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Chaufför Helge Nilsson stående bredvid AB Flygindustris direktionsbil, en Dodge med reg nr M 167. På bilen kylare sitter en kylarprydnad föreställande ett Junkers F 13 flygplan.

Malmö Museer

Gruppbild, interiörbild från AB Flygindustri, B-hallen. Junkers G 23, mars 1925 F: Ohm M. Museer

Fabriksområde vid hamnen
Cementfabriken

Malmö Museer

Gruppbild med uniformsklädda män vid ett lok, Limhamns järnvägsstation.

Malmö Museer

Marknad, folksamling, tivoli Limhamn

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer

Trädgårdsarbete i Eriks Jeppssons trädgård 8.5 1932

Foto: Eric Jeppsson / Limhamns museum / Malmö Museer

Limhamn - Strandpaviljongen, uteservering. År 1940

Foto: Olof Bellander / Malmö Museer

Linnégatan, spårvagn nr 4 år 1930

Foto: Eric Jeppsson / Malmö Museer